

БАЛАБАҚШАДА ЖАҢА ЖЫЛ МЕРЕКЕСІН ӨТКІЗУГЕ АРНАЛҒАН НҮСҚАУЛЫҚ

1. Педагогтің мерекені ұйымдастыруды жоспарлауы мереке тақырыбын таңдаудан басталады.

Ұсынылатын тақырыптар: «Кел, Жаңа жыл!»; «Қысқы ертегі»; «Құтты болсын жаңа жыл!». Әдістемелік кеңесте басқа да қызықты тақырыптарды қарастырып, бірлесіп таңдауға болады.

2. Мереке сценарийін жас топтарының тәрбиешілері музыка жетекшісімен бірге құрастырады. Оны талқылау міндетті түрде балабақшада жұмыс істейтін педагогтер ұжымымен бірге жүргізіледі, олар сценариймен танысады, сондай-ақ рөлдер мен міндеттерді өзара бөліседі: атрибуттарды, костюмдерді дайындау, безендіру жұмыстарының дизайнына және қауіпсіздік шараларына мән беріледі.

3. Атрибуттарды, костюмдерді дайындауға, музыка залын безендіруге, сондай-ақ сценарий құрастыруға ата-аналарды тарту өте маңызды. Мерекені балалардың, ата-аналардың, педагогтардың қатысуымен балабақшаның өз мүмкіндіктерін ескере отырып ұйымдастыру қажет және жеке ақылы қызмет көрсететін аниматорлар мен бөгде адамдарды шақырудың қажеттілігі жоқ.

4. Баланың мерекеге деген қызығушылығын жоймай, оның мерекеден алатын әсерін қалдыру үшін үнемі жалпы дайындық жүргізу ұсынылмайды.

5. Педагог балаларға жаңа жыл мерекесі, оның өткізілуі, кейіпкерлер туралы әңгімелеп береді, өлеңдер, әндер, билер, ойындар үйретеді, қолдан бұйымдар жасайды, суреттер салады. Мерекені күтудің әсерлі көңіл-күйін қалыптастырады.

ұйымдастыру және т.б.).

6. Жаңа жыл мерекесінің мазмұны балалардың жас ерекшеліктері, қызығушылықтары, үйренген репертуары ескеріле отырып құрылады. Мереке бағдарламасында түрлі әрекеттер үйлестірілуі тиіс (топтық және жеке орындау, ертегілерді сахналау, би билеу, ойындар, конкурстар

7. Балалардың тез жалығатындығын ескере отырып, мереке желісінің түрлі қызықты белсенді әрекетке ауысып отыруына мән беріледі.

8. Мереке бағдарламасы балалар мерекені толықтай көріп, көңіл көтеруге барлығы қатыса алатындай етіп құрылуы тиіс. Бала өзі қатысып

билегенде, ойнағанда, ән айтқанда ғана көңілі көтеріледі. Балаларға конкурс, ойын арқылы өздерін көрсетуге мүмкіндік беру керек.

9. Жаңа жыл мерекесін өткізу форматы әртүрлі болуы мүмкін. Мысалы: ертегіні сахналау; жаңа жылдық квест; дене шынықтыру ойын-сауықтары; саяхат және т. б.

10. Жаңа жыл мерекесін өткізудегі маңызды сәт залды безендіру. Мерекені безендірілмеген бөлмеде өткізуге болмайды, себебі безендірулер балаларда жағымды эмоция тудырады және мерекелік атмосфера қалыптастырады. Залды, дәлізді, топты шығармашылықпен безендіру, мерекедегі жеке орындауға костюмдер мен атрибуттарды дайындау балалардың қызығушылығын тудырады, оларды ерекше әсерге бөлейді.

11. Мерекелерді күннің бірінші және екінші жартысында өткізуге болады, бірақ балалардың жасына байланысты олардың ұзақтығы 20 минуттан 1 сағатқа дейінгі аралықта болуы керек.

БАЛАБАҚШАДА 8 НАУРЫЗ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ӘЙЕЛДЕР КҮНІНЕ АРНАЛҒАН МЕРЕКЕНІ ӨТКІЗУ ЖӨНІНДЕГІ НҰСҚАУЛЫҚ

1. Педагогтің мерекені ұйымдастыруды жоспарлауы мереке тақырыбын таңдаудан басталады. Ұсынылатын тақырыптар: «Анамның күні – 8 наурыз!»; «АЛ, КӘНЕ ҚЫЗДАР!»; «АНАМНЫҢ АРМАН ЕЛІНЕ САЯХАТ»; «АНАНЫҢ МАМАНДЫҚТАРЫ». Әдістемелік кеңесте бірлесіп талқылау арқылы басқа тақырыптарды таңдауға болады.

2. Мереке сценарийін жас топтарының тәрбиешілері музыка

жетекшісімен бірге құрастырады. Оны талқылау міндетті түрде балабақшада жұмыс істейтін педагогтер ұжымымен бірге жүргізіледі, олар сценариймен танысады, сондай-ақ рөлдер мен міндеттерді өзара бөліседі: атрибуттарды, костюмдерді дайындау, безендіру жұмыстарының дизайнына және қауіпсіздік шараларына мән беріледі.

3. Атрибуттарды, костюмдерді дайындауға, музыка залын безендіруге, сондай-ақ сценарий құрастыруға ата-аналарды тарту өте маңызды. Мерекені балалардың, ата-аналардың, педагогтардың қатысуымен балабақшаның өз мүмкіндіктерін ескере отырып ұйымдастыру қажет және жеке ақылы қызмет көрсететін аниматорлармен бөгде адамдарды шақырудың қажеттілігі жоқ.

4. Баланың мерекеге деген қызығушылығын жоймай, оның мерекеден алатын әсерін қалдыру үшін үнемі жалпы дайындық жүргізуұсынылмайды

5. Педагог балаларға 8 наурыз халықаралық әйелдер күні, оның салт-дәстүрі туралы әңгімелеп береді, өткізілуі, әндер, билер, ойындар үйретеді, қолдан бұйымдар жасайды, суреттер салады. Мерекені күтудің әсерлі көңіл-күйін қалыптастырады.

6. Мерекенің мазмұны балалардың жасерекшеліктері, қызығушылықтары, үйренген репертуары ескеріле отырып құрылады. Мереке бағдарламасында түрлі әрекеттер үйлестірілуі тиіс (топтық және жеке орындау, ертегілерді сахналау, би билеу, ойындар, конкурстар ұйымдастыру және т.б.)

7. Балалардың тез жалығатындығын ескере отырып, мереке желісінің түрлі қызықты белсенді әрекетке ауысып отыруына мән беріледі.

8. Мереке бағдарламасы балалар мерекені толықтай көріп, көңіл көтеруге барлығы қатыса алатындай етіп құрылуы тиіс. Бала өзі қатысып билегенде, ойнағанда, ән айтқанда ғана көңілі көтеріледі. Балаларға конкурс, ойын арқылы өздерін көрсетуге мүмкіндік беру керек.

9. Мерекені өткізу форматы әртүрлі болуы мүмкін. Мысалы: ертегіні сахналау; саяхат, байқау, концерт және т. б.

10. Мерекені өткізудегі маңызды сәт залды безендіру. Мерекені безендірілмеген бөлмеде өткізуге болмайды, себебі безендірулер балаларда жағымды эмоция тудырады және мерекелік атмосфера қалыптастырады. Залды, дәлізді, топты шығармашылықпен

безендіру, мерекедегі жеке орындауға костюмдер мен атрибуттарды дайындау балалардың

қызығушылығын

тудырады, оларды ерекше әсерге бөлейді.

11. Мерекелерді күннің бірінші жартысында да, екінші жартысында да тақырыптан ауытқымай өткізу керек. Балалардың жасына байланысты олардың ұзақтығы 20 минуттан 1 сағатқа дейін болуы керек.

МЕКТЕПKE ДЕЙІНГІ ҰЙЫМДАРДА 1 МАМЫР МЕРЕКЕСІН АТАП ӨТУ БОЙЫНША ҰСЫНЫМДАР

ҚАЗАҚСТАН ХАЛҚЫНЫҢ БІРЛІГІ МЕРЕКЕСІНІҢ ТАРИХЫ

1 мамыр күні барлық қазақстандықтар Қазақстан халқының бірлігі мерекесін атап өтеді. Мереке идеологиялық тұрғыдан өте үлкен біріктіруші рөл атқарады, халқымыздың рухани бірлігін, мәдениеттердің алуан түрлілігін және олардың өзара толығын бейнелейді.

Тарихи қазақ жерінде ғасырлар бойы әртүрлі мәдениетті, дінді және салт-дәстүрлі халықтардың тағдырлары тоғысты.

Екі өркениеттің тоғысында орналасқан бұл берекелі жер Батыс пен Шығысты, христиандар мен мұсылмандарды жалғай отырып, барлық уақытта да әртүрлі халықтардың, мәдениеттер мен діндердің байланыстырушы буыны болып келді. Бүгінде қазіргі этносаяси үрдістер жағдайында Қазақстан ерекше миссияны - Еуразия құрлығында бейбітшілік пен келісімді қамтамасыз ету мақсатында халықтарды біріктіруге талаптанып отыр.

Тәуелсіздігімізді алған сәттен бастап тұрақтылықты, азаматтық татулық пен келісімді нығайту мемлекеттің ішкі саясатының негізқалаушы принциптеріне айналды.

Еліміздің Конституциясы этностық, нәсілдік, діни және өзге де жағдайларына қарамастан барша азаматтардың мүдделерінің қорғалуына кепілдік береді. Негізгі Заңның нормалары қоғамдағы сенім мен өзара сыйластық негіздерін қалыптастырды.

Қазақстанның саяси жаңалығы нәтижесінде аяғынан нық тұрған айрықша институт - Қазақстан халықтарының Ассамблеясы жұмыс істейді. Ол мемлекеттік ұлттық бірлік саясатының сенімді тірегі бола отырып, этносаралық және конфессияаралық келісімнің басты тетігі ретінде тұрақтылықты нығайтуда маңызды рөл атқарады. Ел дамуының жаңа міндеттері аясында бүгінде Қазақстан халқы Ассамблеясы қызметіндегі жаңа басымдықтар айқындалды - халықтың бірлігін, азаматтылығын, мемлекеттік тілді нығайту, патриотизмді тәрбиелеу.

Этносаралық келісімнің қазақстандық моделі халықаралық деңгейде мойындалды. Қазақстан халқы Ассамблеясы делегациясының әлемнің жетекші елдеріне сапары барысында ұлт көшбасшысы мен Қазақстанның бітімгерлік әлеуеті жоғары халықаралық бағасын алды.

Қазақстандағы құрылып жатқан білімдік және мәдени тілдік орта, ақпараттық-мәдени объектілер: Достық үйлерінің, ұлттық театрлардың, мұражайлардың, БАҚ-тардың болуы мемлекеттің мәдени әлеуетінің дамуына өз үлесін қосады.

МЕРЕКЕНІҢ МАҚСАТЫ - тұрақтылық пен этносаралық келісімді нығайту, мәдениетаралық үндесудің қазақстандық моделінің жетістіктерін көрсету.

МЕРЕКЕНІҢ МІНДЕТТЕРІ:

- тұрақтылық пен азаматтық татулыққа қол жеткізудің негізқалаушы факторлары ретіндегі мемлекет құраушы ұлттың біріктіруші рөлі, достық пен этносаралық келісім, қазақстандық патриотизм негізінде халықтың бірлігі, ізгілік, татулық пен келісім идеяларын насихаттау;
- қазақ халқының тарихи-мәдени мұрасын, этностық топтардың салт-дәстүрлері мен мәдениетін сақтау және дамыту, олардың әрі қарай өзара баюы, солардың негізінде өскелең ұрпақтың дүниетанымындағы жалпыадамзаттық құндылықтарды тәрбиелеу;
- мемлекеттің мәдениетаралық үндестік саласындағы жетістіктерін насихаттау, оның басымдықтары саяси және азаматтық бірлікке, мемлекеттің және біртұтас Қазақстан халқы ұғымының негізін құрайтын әртүрлі этностық топтар азаматтарының мүдделері мен тағдырларының ортақтығына ұмтылу болып табылады;
- қазақстан халқының болмысын айқындайтын жалпыадамзаттық құндылықтарды - ізгілікті, өзара сыйластықты, ұрпақтар сабақтастығын, қонақжайлылық пен төзімділікті қалыптастыруды нығайту.

МЕРЕКЕНІҢ ИДЕЯЛЫҚ-КӨРКЕМДІК МАЗМҰНЫ

Мерекенің басты басымдықтары - идеялық бағыттылық, барлық ата-аналар мен балалардың қамтылуы.

Мерекенің идеологиясы - мерекенің негізгі арқауы болып табылатын халықтың бірлігі, жалпыадамзаттық құндылықтар, ізгілік пен қарым-қатынас мәдениеті идеялары. Мемлекеттік мерекенің негізгі идеяларының бірі - барлық этностарды бірегей тарихи-мәдени мұра мен рухани байлыққа ие мемлекет құраушы ұлт ретіндегі қазақ халқының айналасына біріктіруді қамтамасыз ету.

Айрықша ерекшеліктері - жылдың көктемгі (жылы) кезеңі және мерекеге қатысудың бұқаралық сипаты. Бұл іс-шараларды мерекелік залда немесе топ бөлмесінде ғана емес, балабақша/мектеп ауласында, алаңында өткізуге мүмкіндік береді.

Қазақстан халықтарының бірлігі мерекесі шеңберінде мына

бағыттағы іс-шараларды өткізу ұсынылады:

- ертеңгіліктер (*кіші, ортаңғы топтарда*);
- балалар мен ата-аналардың қатысуымен өтетін концерттер (*ересек, мектепалды топ/сыныпта*);

- отбасының қатысуымен спорттық және мәдени іс-шаралар (ересек, мектепалды топ/сыныпта);

- мәдени-бұқаралық - Қазақстан халқы достығы фестивалін өткізу (мектепалды топ/сынып үшін).

Осы Ұсынымдар негізінде педагог мерекеге дайындық пен оны өткізу жоспарларын әзірлеп, іс-шаралар нысандары мен оны өткізу орындарын анықтайды.

Мерекеге дайындық пен оны өткізу кезінде маңызды шарт жағымды аура, сенім мен өзара сыйластық, еркіндік және мәжбүрlemeушілік атмосферасын жасау, Қазақстан халқының ұлттық киімін, салт-дәстүрлері мен ұлттық тағамдарын көрсету болуға тиіс.

Ақпараттық-идеологиялық жұмыс бейбітшілік пен келісім идеологиясын насихаттауға, азаматтардың әлеуметтік оптимизмін, болашаққа деген сенімділік сезімін нығайтуға бағытталуы қажет. Ата-аналар мен шақырылған қонақтарға арнап, осы мерекенің балалар үшін құндылығы мен маңыздылығы жазылған бағдарлама мен әдемі шақыру хат, электронды ашық хаттар жасау керек.

ЭМБЛЕМАСЫ МЕН НЫШАНЫ өз мазмұны бойынша басты идеяға - бейбітшілік пен келісім салтанатының идеясына жауап береді. Мерекенің эмблемасын әзірлеу кезінде түр-түстің үйлесімі сенім мен достықты бейнелейтін жасыл, көгілдір, ашық-күлгін, қызғылт-ақшыл көк түстерді пайдаланған жөн.

Салтанатты іс-шаралар кезінде қоғамды біріктіруші және мемлекеттік дүниетанымды тәрбиелеуші фактор ретіндегі Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерін пайдалану қажет.

ҰЙЫМДАСТЫРУ РЕСУРСТАРЫ

Қазақстан халқының бірлігі күнін мерекелеуге арналған іс-шаралардың бірыңғай идеялық мазмұнын қамтамасыз ету мақсатында, барлық тәрбиешілердің (жас топтары бойынша), басқа да педагогтардың іс-қимылдарын үйлестіру үшін балабақша бірыңғай жоспар құруы қажет.

Мерекені ұйымдастырушылар тек педагогтер ғана емес, ата-аналар да болуы керек. Ата-аналардың, баланың отбасының іс-шараларға көрермен емес, қатысушы ретінде тартылуы маңызды.

МЕРЕКЕНІ ҰЙЫМДАСТЫРУ ЖӘНЕ ӨТКІЗУ НҮСҚАУЛЫҚ БОЙЫНША

1. Педагогтың мерекені ұйымдастыруды алдын-ала жоспарлауы мереке тақырыбын таңдауды қамтиды. Ұсынылатын тақырыптар: «Әрқашан күн сөнбесін!»; «1 мамыр - көктем және еңбек мерекесі»; «Еңбекпен ел көгерер»;

«Достық пен ынтымақ - береке бастауы»; «Бейбітшілік жасасын!»; «Бар мамандық маңызды, бар мамандық қажетті»; «Мамандықтар еліне саяхат»; «Еңбек – береке бастауы»; «Біз бейбітшілік пен достық мерекесін қарсы аламыз!»; «Қош келдің, шуақты көктем!» және Әдістемелік Кеңестің шешімі

бойынша т.б. тақырыптар таңдалуы мүмкін.

2. Мереке сценарийін музыкалық жетекшімен бірге балалардың жасына сәйкес өз тобының тәрбиешілері жасайды. Оны талқылау міндетті түрде балабақшада жұмыс істейтін педагогтермен бірге жүзеге асырылады, олар сценариймен танысады, рөлдер мен міндеттерді өзара бөледі: атрибуттарды, костюмдерді, безендіру дизайнын дайындаумен кім айналысатынын анықтайды. Қауіпсіздікті сақтау ерекше бақылауда болуы керек.

3. Ата-аналарды атрибуттарды, костюмдерді дайындауға, залды безендіруге, сондай-ақ сценарий жасауға тарту өте маңызды. Мерекені балалар, ата-аналар, педагогтердің қатысуымен, балабақшаның өз мүмкіндіктерін ескере отырып, өз күшімен ұйымдастыру қажет. Аниматорларды және басқа ақылы қызмет көрсететін бөгде адамдарды шақыруға тиым салынады.

4. Сценарий желісімен жалпы дайындық жасамаған дұрыс. Бұл балалардың мерекені әсерлі қабылдауын сақтауға көмектеседі.

5. Педагогтер балаларға мереке, оның дәстүрлері туралы алдын-ала айтып береді, өлеңдер, әндер, билер, ойындар үйренеді, қолөнер, ашық хаттар жасалады, суреттер көрмелері ұйымдастырылады. Мерекені күту атмосферасы орнайды.

6. Мерекенің мазмұны балалардың жас ерекшеліктерін, олардың қызығушылықтарын, үйренген репертуарын ескере отырып құрылады. Мереке бағдарламасында әртүрлі іс-шаралар (топтық және жеке орындау, сахналау, би, ойындар, конкурстар, спорттық жарыстар және т.б.) үйлесімді жалғасқаны жөн.

7. Бұл жастағы балалардың тез шаршайтынын ескере отырып, бағдарлама желісінде белсенді әрекет түрлерін кезектестіріп, ауыстырып отыру қажет.

8. Бағдарламаны балалар бүкіл мерекені көруге, жалпы көңіл көтеруге қатыса алатындай етіп құру керек. Бала өзі қатысқан кезде ғана одан әсер алады (ойнайды, ән айтады, билейді, өлең оқиды). Балаларға байқау, ойын, эстафета арқылы өздерін көрсетуге мүмкіндік беру керек.

9. Мерекені өткізудің ұсынылатын нысандары:

- ✓ мерекелік ертеңгіліктер,
- ✓ саяхат,
- ✓ эстафета,
- ✓ фестиваль,
- ✓ музыкалық-спорттық ойын-сауық,
- ✓ ойындар, квесттер,

- ✓ концерттер,
- ✓ суреттер, ашық хаттар және т. б. байқаулар.
- ✓ Отан, бейбітшілік, достық және т. б. туралы әндердің (өлеңдердің) челленджері.

10. Мерекені өткізудегі маңызды сәт - залды безендіру. Безендіру жағымды эмоциялар береді және тұтастай алғанда мерекелік көңіл-күй тудырады. Залды, дәлізді, топты безендірудегі, костюмдер мен атрибуттарды мерекенің жеке нөмірлеріне дайындаудағы тапқырлық пен шығармашылық,

балалардың назарын аударады және олардың жүректерін қанағат, қуаныш сезімімен толтырады.

11. Қатыгездік пен зорлық-зомбылық көріністерінің көрсетілмеуі үшін материалдың сюжеті қызықты және тартымды болуы өте маңызды.

12. Іс-шараларды, тақырыптан ауытқымай, күннің бірінші жартысында да, екінші жартысында да өткізуге болады. Балалардың жасына байланысты олардың ұзақтығы 20 минуттан 1 сағатқа дейін болады.

Ескерту. Іс-шаралар балалардың өмірлік тәжірибесін байытуы, мейірімділік пен еңбекқорлықтың жақсы үлгісін көрсетуі, жаңа білімге деген қызығушылықты оятуы, шығармашылық мүмкіндіктерін кеңейтуі, бейбітшілікті және достықты насихаттауы тиіс.

Үлгі ретінде, мектепке дейінгі ұйым педагогтерінің іс-шараларды ұйымдастыруының бірнеше мысалдарын, сондай-ақ қосымша ресурстарды қарауды ұсынамыз.

Ресурстарға сілтеме:

<https://www.youtube.com/watch?v=sHNx8jrYoDs&pp=ygUR0LjRgNGA0LQgMSDQvNCw0Y8%3D>

https://www.youtube.com/watch?v=iqPTnI2d_ZM&pp=ygUV0LjRgNGA0LQg0LPRg9C70YHQuNC8

<https://youtu.be/fylKvKbt6UI>

<https://www.youtube.com/watch?v=xRTZbMoOVdE&pp=ygUf0LjRgdCw0LjQvdC-0LLQsCDQs9GD0LvRjNGB0LjQvA%3D%3D>

https://youtu.be/KN0_dp56gYE

http://irrd.kz/sites/irrd.kz/uploads/docs/imp/IMP_kz_2022_23.docx

http://irrd.kz/sites/irrd.kz/uploads/docs/2022/12/rukovodstvo_kz_131222.pdf

https://adilet.zan.kz/kaz/docs/N100013910/_history

МЕКТЕПKE ДЕЙІНГІ ҰЙЫМДАРДА 7 МАМЫР МЕРЕКЕСІН АТАП ӨТУ БОЙЫНША ҰСЫНЫМДАР

ОТАН ҚОРҒАУШЫЛАР КҮНІ МЕРЕКЕСІНІҢ ТАРИХЫ

1992 жылы 7 мамырда еліміздің ұлттық қарулы күштерін құру туралы жарлыққа қол қойылды.

2012 жылы 4 қазанда Парламент

«Қазақстан Республикасындағы мерекелер туралы» Заңға өзгертулер мен толықтырулар енгізу туралы қаулы қабылдап, 7 мамыр мемлекеттік мереке мәртебесін алды.

Бүгінгі күні, 7-мамыр —

Отанымыздың шекарасын күзетіп,
бейбітшілігі бұзылмауына, тәуелсіздігі мәңгілікке жалғасуына үлес қосқан
ардагерлердің, олардың ізін жалғаған жаужүрек ұлдардың, абыройы асқақ

азаматтардың мерекесі. Біздің қауіпсіздігімізді, отбасымыздың ашық аспан астындағы тыныштығын, бейбіт таңдарымызды күзететін ерлеріміздің мерекесі.

Тарих сабақтары бізге өткен жолды бағалау үшін ғана емес, болашаққа қадам басудың сенімді бағдарларын таңдау үшін де маңызды. Осыған байланысты бұл мерекенің ұрпақ санасында Отанына адалдық, патриоттық рух қалыптастырудағы мәнін ескере отырып, оның нысаны мен идеологиялық мазмұнын Отан қорғаушыларға құрмет көрсетуге, еліміздің ерлерін өнеге тұтуға, елін сүюге тәрбиелеуге бағыттау ұсынылады. Қазақтың батыр ұлдары мен қыздары ғасырлар бойы елі мен жерін жауынан қорғап, ұрпағына аманат етіп келеді. Сондықтан, «Отан қорғаушылар күні» мерекесі осы ізді жалғастырушы ұрпақтың алдындағы қастерлі міндетін түсіндіретін, бойына ұлттық рух дарытатын, жігерін шыңдайтын, болашаққа сенім қалыптастыратын ерекше тәрбиелік мәні бар шараларды қамтуы тиіс.

Бұл мақсатта:

- бейбітшілікті сақтау жолында адамзаттың соғыс пен зорлық-зомбылықтың кез келген көрінісін қабылдауға болмайтындығы жағына баса көңіл бөле отырып, мерекенің идеологиялық мазмұнын кеңейту;
- интеграциялану идеясын елдің ұлттық қауіпсіздігінің, Қазақстанның күллі халықтары ұрпақтарының бірлігі мен сабақтастығын нығайту факторы ретінде насихаттай отырып, мерекенің отансүйгіштік бағыттылығын күшейту;
- Отанға адал қызмет етудің ел іргесін нығайта түсетінін, халықтың болашаққа сеніммен қарауына тірек болатынын, жастардың бойында өз еліне деген мақтаныш сезімінің қалыптасуына негіз болатынын көрсету қажет.

МЕРЕКЕНІҢ МАҚСАТЫ — Отан қорғаушылардың ерлігіне құрмет көрсету. Ұрпақ санасында ерен еңбекке құрмет көрсету, Отанын қастерлеп сақтау түсінігін қалыптастыру. Қасиетті жерімізді, дархан даламызды ұрпағына сақтап, жеткізген ата-бабаларымыз бен батыр ұлдарымыздың теңдессіз ерлігі мен жанқиярлығын насихаттау, елінің амандығы жолындағы Отан қорғаушылардың теңдессіз үлесін бағалау.

МЕРЕКЕНІҢ МІНДЕТТЕРІ:

- жас ұрпақты патриотизмге, Отан қорғауға дайын болуға және ұрпақтар бойында тарихи сабақтастықты жете түсінуге тәрбиелеу;
- төзімділік, ашықтық, әлемнің күллі мемлекеттерімен сыйластық тату көршілік қарым-қатынастар сезімін қалыптастыру;
- проблемалар алдында рухтың күштілігін, ержүректілікті, өзіндік тәртіпті, тізе қосуды, өзара көмекті, табандылықты насихаттау;

- соғыс және еңбек ардагерлерін, қарияларды құрметтеуге және сыйлауға үйрету;
- жастардың мерзімді әскери қызметке шақырылып, Отан алдында оны қорғауға әрқашан дайын болатынын, оны өзінің азаматтық борышы деп түсінетінін ұғындыру.

МЕРЕКЕНІҢ ИДЕЯЛЫҚ-КӨРКЕМДІК МАЗМҰНЫ

Мерекенің басты басымдықтары - идеялық бағыттылық, барлық ата-аналар мен балалардың қамтылуы.

Мерекенің идеялық-көркемдік мазмұнындағы негізгі идеялық желілер:

- Отанға, еліне, жеріне деген құрмет пен сүйіспеншілік;
- Отан қорғаушылардың ерлігін дәріптеу;
- Отанды қорғау борышының қасиеттілігі мен ұрпақтардың тарихи сабақтастығы;
- бейбітшілікті сақтаудың маңызы.

Мерекенің идеологиясы - бір жағынан, елін жаудан қорғаған батырлардың ерлігін жадыда сақтауға бағытталған тарихи қырын, екінші жағынан Қазақстан әскеріндегі қызметтің ерлік салтын, республиканың тәуелсіздігін қорғау қажеттігін, қазақстандық патриотизмді насихаттауды, үшіншіден өнегелі тәрбие арқылы елі мен жерін сүйуге баулуды білдіреді.

Жағымды әсерді күшейте түсу үшін бейнебаяндар, теледидар арналары арқылы Отан қорғаушылардың қатысуымен өткен іс-шараларды көрсету орынды болмақ.

Сондай-ақ, бейбіт өмір сүру салтанатын насихаттауға көбірек көңіл бөлу қажет.

ЭМБЛЕМАСЫ МЕН НЫШАНЫ

Мерекенің эмблемасы мен нышанын әзірлеген кезде Қазақстанның қазіргі заманғы мемлекеттік және ұлттық нышанымен үйлесуін ескерген жөн. Мерекенің түр-түстік шешімін көк түсті, аспан түстес көгілдір, алтын күндей сары түсті реңктерге негіздеуге болады.

ҰЙЫМДАСТЫРУ РЕСУРСТАРЫ

Мерекелерге арналған іс-шаралардың бірыңғай идеялық мазмұнын қамтамасыз ету мақсатында, барлық тәрбиешілердің (жас топтары бойынша), басқа да педагогтардың іс-қимылдарын үйлестіру үшін балабақша бірыңғай жоспар құруы қажет. Шараны мектепке дейінгі ұйым өз күшімен ұйымдастырады. Мектепалды топ/сыныбына, ересек топқа арнайы қонақтарды шақыруға болады.

Мерекені ұйымдастырушылар тек педагогтер ғана емес, ата-аналар да болуы керек. Ата-аналардың, баланың отбасының іс-шараларға көрермен емес, қатысушы ретінде тартылуы маңызды.

Ақпараттық-идеологиялық жұмыс бейбітшілік пен келісім идеологиясын насихаттауға, ерлік пен ерен еңбекті құрметтеуге, болашаққа деген сенімділік сезімін нығайтуға, елі мен жерін сүйуге тәрбиелеуге бағытталуы қажет.

Ата-аналар мен шақырылған қонақтарға арнап, осы мерекенің балалар

үшін құндылығы мен маңыздылығы жазылған бағдарлама мен әдемі шақыру хат, электронды ашық хаттар жасау керек.

МЕРЕКЕНІ ҰЙЫМДАСТЫРУ ЖӘНЕ ӨТКІЗУ БОЙЫНША НҰСҚАУЛЫҚ

1. Педагогтың мерекені ұйымдастыруды алдын-ала жоспарлауы мереке тақырыбын таңдауды қамтиды. Ұсынылатын тақырыптар: «Әрқашан күн

сөнбесін!»; «Ер – елінің қорғаны»; «Туған елім, қастерлі менің Отаным!»; «Бейбітшілік жасасын!»; «Біз, бейбіт елдің ұланымыз!»; «Ерлікке тағзым етеміз!»; «Әкелерім ардақты, құрметтейді ұрпағың!»; «Отан қорғаушылар күні – ерліктің нышаны», «Бейбіт күн жасасын әлемде!» және Әдістемелік Кеңестің шешімі бойынша т.б. тақырыптар таңдалуы мүмкін.

2. Мереке сценарийін музыкалық жетекшімен бірге балалардың жасына сәйкес өз тобының тәрбиешілері жасайды. Оны талқылау міндетті түрде балабақшада жұмыс істейтін педагогтермен бірге жүзеге асырылады, олар сценариймен танысады, рөлдер мен міндеттерді өзара бөледі: атрибуттарды, костюмдерді, безендіру дизайнын дайындаумен кім айналысатынын анықтайды. Қауіпсіздікті сақтау ерекше бақылауда болуы керек.

3. Ата-аналарды атрибуттарды, костюмдерді дайындауға, залды безендіруге, сондай-ақ сценарий жасауға тарту өте маңызды. Мерекені балалар, ата-аналар, педагогтердің қатысуымен, балабақшаның өз мүмкіндіктерін ескере отырып, өз күшімен ұйымдастыру қажет. Аниматорларды және басқа ақылы қызмет көрсететін бөгде адамдарды шақыруға тиым салынады.

4. Сценарий желісімен жалпы дайындық жасамаған дұрыс. Бұл балалардың мерекені әсерлі қабылдауын сақтауға көмектеседі.

5. Педагогтер балаларға мереке, оның дәстүрлері туралы алдын-ала айтып береді, өлеңдер, әндер, билер, ойындар үйренеді, қолөнер, ашық хаттар жасалады, суреттер көрмелері ұйымдастырылады. Мерекені күту атмосферасы орнайды.

6. Мерекенің мазмұны балалардың жас ерекшеліктерін, олардың қызығушылықтарын, үйренген репертуарын ескере отырып құрылады. Мереке бағдарламасында әртүрлі іс-шаралар (топтық және жеке орындау, сахналау, би, ойындар, конкурстар, спорттық жарыстар және т.б.) үйлесімді жалғасқаны жөн.

7. Бұл жастағы балалардың тез шаршайтынын ескере отырып, бағдарлама желісінде белсенді әрекет түрлерін кезектестіріп, ауыстырып отыру қажет.

8. Бағдарламаны балалар бүкіл мерекені көруге, жалпы көңіл көтеруге қатыса алатындай етіп құру керек. Бала өзі қатысқан кезде ғана одан әсер алады (ойнайды, ән айтады, билейді, өлең оқиды). Балаларға байқау, ойын, эстафета арқылы өздерін көрсетуге мүмкіндік беру керек.

9. Мерекені өткізудің ұсынылатын нысандары:

- ✓ мерекелік ертеңгіліктер,
- ✓ эстафета,
- ✓ музыкалық-спорттық ойын-сауық,

- ✓ ойындар, квесттер,
- ✓ концерттер,
- ✓ суреттер, ашық хаттар және т. б. байқаулар.
- ✓ Отан, бейбітшілік, достық және т. б. туралы әндердің (өлеңдердің) челленджері.

10. Мерекені өткізудегі маңызды сәт - залды безендіру. Безендіру жағымды эмоциялар береді және тұтастай алғанда мерекелік көңіл-күй тудырады. Залды, дәлізді, топты безендірудегі, костюмдер мен атрибуттарды мерекенің жеке нөмірлеріне дайындаудағы тапқырлық пен шығармашылық, балалардың назарын аударады және олардың жүректерін қанағат, қуаныш сезімімен толтырады.

11. Қатыгездік пен зорлық-зомбылық көріністерінің көрсетілмеуі үшін материалдың сюжеті қызықты және тартымды болуы өте маңызды.

12. Іс-шараларды, тақырыптан ауытқымай, күннің бірінші жартысында да, екінші жартысында да өткізуге болады. Балалардың жасына байланысты олардың ұзақтығы 20 минуттан 1 сағатқа дейін болады.

Ескерту. Іс-шаралар балалардың өмірлік тәжірибесін байытуы, мейірімділік пен еңбекқорлықтың жақсы үлгісін көрсетуі, жаңа білімге деген қызығушылықты оятуы, шығармашылық мүмкіндіктерін кеңейтуі, бейбітшілікті және достықты, патриотизмді насихаттауы тиіс.

Үлгі ретінде, мектепке дейінгі ұйым педагогтерінің іс-шараларды ұйымдастыруының бірнеше мысалдарын, сондай-ақ қосымша ресурстарды қарауды ұсынамыз.

Ресурстарға сілтеме:

<https://youtu.be/iyuXu-UHYGs>

<https://youtu.be/LJwLVdczQsE>

<https://youtu.be/eh6NeTkVfmA>

https://youtu.be/BzGBI_7fQM8

<https://youtu.be/ov4fpIecWjw>

<https://youtu.be/jb6Ktq8AP2U>

<https://youtu.be/zrL72tqin0>

http://irrd.kz/sites/irrd.kz/uploads/docs/imp/IMP_kz_2022_23.docx

http://irrd.kz/sites/irrd.kz/uploads/docs/2022/12/rukovodstvo_kz_131222.pdf

https://adilet.zan.kz/kaz/docs/N100013910_/history

МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ ҰЙЫМДАРДА 9 МАМЫР МЕРЕКЕСІН АТАП ӨТУ БОЙЫНША ҰСЫНЫМДАР ЖЕҢІС КҮНІ МЕРЕКЕСІНІҢ ТАРИХЫ

Қазақстан жерінде Ұлы Отан соғысының шайқастары өткен жоқ. Алайда оның барлық кезеңдеріндегі оқиғалар біздің республикамызбен аса тығыз байланысты болды. Қас дұшпанды күйретуге біздің миллиондаған отандастарымыз өздерінің жауынгерлік және еңбек үлестерін қосты.

Тарих сабақтары бізге өткен жолды бағалау үшін ғана емес, болашаққа қадам басудың сенімді бағдарларын таңдау үшін де маңызды.

Ұлы Отан соғысындағы жеңіс адамдардың рухын асқақтатты.

Осыған байланысты мерекенің қоғамдық пікір үшін сақталып отырған мәнін ескере отырып, оның нысаны мен идеологиялық мазмұнын біршама түзету ұсынылады. Бұл мақсатта:

гуманизм мен бейбітшілікті сақтау жолында адамзаттың фашизмді

жеңуінің жалпы адами маңыздылығы, соғыс пен зорлық-зомбылықтың кез

келген көрінісін қабылдауға болмайтындығы жағына баса көңіл бөле отырып, мерекенің идеологиялық мазмұнын кеңейту;

интеграциялану идеясын елдің ұлттық қауіпсіздігінің, Қазақстанның күллі халықтары ұрпақтарының бірлігі мен сабақтастығын нығайту факторы ретінде насихаттай отырып, мерекенің отансүйгіштік бағыттылығын күшейту, Ұлы Отан соғысындағы жеңіске қомақты үлес қосушы ретінде республиканың тарихи жағымды бейнесін қалыптастыру орынды болмақ.

МЕРЕКЕНІҢ МАҚСАТЫ — Ұлы Отан соғысындағы халықтың өшпес ерлігіне құрмет көрсету. Адамзат тарихындағы ең сұрапыл соғыстың жеңіспен аяқталуын ұрпақтар жадында қастерлеп сақтау. Халықтың теңдессіз ерлігі мен жанқиярлығын насихаттау, фашизмге қарсы күрес жолындағы ұлы жеңістегі қазақстандықтардың қосқан теңдессіз үлесін бағалау.

МЕРЕКЕНІҢ МІНДЕТТЕРІ:

- жеңіс жолындағы ортақ күш-жігер мен құрбандықтар туралы тарихи жадымыздың негізінде Қазақстан халқын топтастыру;
- Ұлы Отан соғысы туралы тарихи шындықты; орасан зор құрбандықтармен келген жеңісті қамтамасыз еткен халықтың рөлін; Қазақстан халқының ортақ тарихи құндылықтарға деген жанашыр қарым-қатынасын насихаттау;
- жас ұрпақты патриотизмге, Отан қорғауға дайын болуға және ұрпақтар бойында тарихи сабақтастықты жете түсінуге тәрбиелеу;
- төзімділік, ашықтық, әлемнің күллі мемлекеттерімен сыйластық тату көршілік қарым-қатынастар сезімін қалыптастыру;
- проблемалар алдында рухтың күштілігін, ержүректілікті, өзіндік тәртіпті, тізе қосуды, өзара көмекті, табандылықты насихаттау;
- соғыс және еңбек ардагерлерін, қарияларды құрметтеуге және сыйлауға үйрету;
- жастардың мерзімді әскери қызметке шақырылып, Отан алдында оны қорғауға әрқашан дайын болатынын, оны өзінің азаматтық борышы деп түсінетінін ұғындыру.

МЕРЕКЕНІҢ ИДЕЯЛЫҚ-КӨРКЕМДІК МАЗМҰНЫ

Мерекенің басты басымдықтары - идеялық бағыттылық, барлық ата-аналар мен балалардың қамтылуы.

Мерекенің идеялық-көркемдік мазмұнындағы негізгі идеялық желілер:

- Отан үшін қаза болғандарды жадымызда сақтау, ардагерлерге құрмет көрсету сезімі;

- Отанды қорғау борышының қасиеттілігі мен ұрпақтардың тарихи сабақтастығы;
- гуманизмнің салтанат құруы жолында адамзаттың фашизмді жеңуі ретіндегі мерекенің жалпыгуманистік қыры;
- бейбітшілікті сақтаудың маңызы және соғыстың, зорлық-зомбылықтың, экстремизм мен ксенофобияның кез-келген көріністерін қабылдауға болмайтындығы.

Мерекенің идеологиясы - бір жағынан, соғыстың аңызға айналған оқиғаларын жадыда сақтауға бағытталған тарихи қырын, екінші жағынан Қазақстан әскеріндегі қызметтің ерлік салтын, республиканың тәуелсіздігін қорғау қажеттігін, қазақстандық патриотизмді насихаттауды білдіреді.

Жағымды әсерді күшейте түсу үшін ескерткіштер мен мемориалдарға гүл шоқтарын қою рәсіміне қатысу, теледидар арналары арқылы ардагерлердің қатысуымен өткен іс-шараларды көрсету орынды болмақ.

Сондай-ақ бейбіт өмір сүру салтанатын насихаттауға көбірек көңіл бөлу қажет.

ЭМБЛЕМАСЫ МЕН НЫШАНЫ

Мерекенің эмблемасы мен нышанын әзірлеген кезде тарихи компоненттің Қазақстанның қазіргі заманғы мемлекеттік және ұлттық нышанымен үйлесуін ескерген жөн (көк түсті лента). Мерекенің түр-түстік шешімін шие түсті, қызыл, қызғылт сары, алтын реңктеріне және қоңыр сары түстерге негіздеуге болады.

ҰЙЫМДАСТЫРУ РЕСУРСТАРЫ

Мерекелерге арналған іс-шаралардың бірыңғай идеялық мазмұнын қамтамасыз ету мақсатында, барлық тәрбиешілердің (жас топтары бойынша), басқа да педагогтардың іс-қимылдарын үйлестіру үшін балабақша бірыңғай жоспар құруы қажет. Шараны мектепке дейінгі ұйым өз күшімен ұйымдастырады. Мектепалды топ/сыныбына, ересек топқа арнайы қонақтарды шақыруға болады.

Мерекені ұйымдастырушылар тек педагогтер ғана емес, ата-аналар да болуы керек. Ата-аналардың, баланың отбасының іс-шараларға көрермен емес, қатысушы ретінде тартылуы маңызды.

Ақпараттық-идеологиялық жұмыс бейбітшілік пен келісім идеологиясын насихаттауға, азаматтардың әлеуметтік оптимизмін, болашаққа деген сенімділік сезімін нығайтуға бағытталуы қажет.

Ата-аналар мен шақырылған қонақтарға арнап, осы мерекенің балалар үшін құндылығы мен маңыздылығы жазылған бағдарлама мен әдемі шақыру хат, электронды ашық хаттар жасау керек.

МЕРЕКЕНІ ҰЙЫМДАСТЫРУ ЖӘНЕ ӨТКІЗУ БОЙЫНША НҮСҚАУЛЫҚ

1. Педагогтың мерекені ұйымдастыруды алдын-ала жоспарлауы мереке тақырыбын таңдауды қамтиды. Ұсынылатын тақырыптар: «Әрқашан күн сөнбесін!»; «Ер – елінің қорғаны»; «Еңбекпен ел көгерер»; «Бейбітшілік жасасын!»; «Біз, бейбіт елдің ұланымыз!»; «Үлкенге құрмет, кішіге ізет»; «Әкелерім ардақты, құрметтейді ұрпағың!»; «Ұлы жеңіс мерекесі – ерліктің нышаны», «Бейбіт күн жасасын әлемде!» және Әдістемелік Кеңестің шешімі бойынша т.б. тақырыптар таңдалуы мүмкін.

2. Мереке сценарийін музыкалық жетекшімен бірге балалардың жасына сәйкес өз тобының тәрбиешілері жасайды. Оны талқылау міндетті

түрде балабақшада жұмыс істейтін педагогтермен бірге жүзеге асырылады,
олар

сценариймен танысады, рөлдер мен міндеттерді өзара бөледі: атрибуттарды, костюмдерді, безендіру дизайнын дайындаумен кім айналысатынын анықтайды. Қауіпсіздікті сақтау ерекше бақылауда болуы керек.

3. Ата-аналарды атрибуттарды, костюмдерді дайындауға, залды безендіруге, сондай-ақ сценарий жасауға тарту өте маңызды. Мерекені балалар, ата-аналар, педагогтердің қатысуымен, балабақшаның өз мүмкіндіктерін ескере отырып, өз күшімен ұйымдастыру қажет. Аниматорларды және басқа ақылы қызмет көрсететін бөгде адамдарды шақыруға тиым салынады.

4. Сценарий желісімен жалпы дайындық жасамаған дұрыс. Бұл балалардың мерекені әсерлі қабылдауын сақтауға көмектеседі.

5. Педагогтер балаларға мереке, оның дәстүрлері туралы алдын-ала айтып береді, өлеңдер, әндер, билер, ойындар үйренеді, қолөнер, ашық хаттар жасалады, суреттер көрмелері ұйымдастырылады. Мерекені күту атмосферасы орнайды.

6. Мерекенің мазмұны балалардың жас ерекшеліктерін, олардың қызығушылықтарын, үйренген репертуарын ескере отырып құрылады. Мереке бағдарламасында әртүрлі іс-шаралар (топтық және жеке орындау, сахналау, би, ойындар, конкурстар, спорттық жарыстар және т.б.) үйлесімді жалғасқаны жөн.

7. Бұл жастағы балалардың тез шаршайтынын ескере отырып, бағдарлама желісінде белсенді әрекет түрлерін кезектестіріп, ауыстырып отыру қажет.

8. Бағдарламаны балалар бүкіл мерекені көруге, жалпы көңіл көтеруге қатыса алатындай етіп құру керек. Бала өзі қатысқан кезде ғана одан әсер алады (ойнайды, ән айтады, билейді, өлең оқиды). Балаларға байқау, ойын, эстафета арқылы өздерін көрсетуге мүмкіндік беру керек.

9. Мерекені өткізудің ұсынылатын нысандары:

- ✓ мерекелік ертеңгіліктер,
- ✓ «Мәңгілік алау», «Ерлік алаңы» орындарына бару,
- ✓ музыкалық-спорттық ойын-сауық,
- ✓ ойындар, квесттер,
- ✓ концерттер,
- ✓ суреттер, ашық хаттар және т. б. байқаулар.
- ✓ Отан, бейбітшілік, достық және т. б. туралы әндердің (өлеңдердің) челленджері.

10. Мерекені өткізудегі маңызды сәт - залды безендіру. Безендіру

жағымды эмоциялар береді және тұтастай алғанда мерекелік көңіл-күй тудырады. Залды, дәлізді, топты безендірудегі, костюмдер мен атрибуттарды мерекенің жеке нөмірлеріне дайындаудағы тапқырлық пен шығармашылық, балалардың назарын аударады және олардың жүректерін қанағат, қуаныш сезімімен толтырады.

11. Қатыгездік пен зорлық-зомбылық көріністерінің көрсетілмеуі үшін материалдың сюжеті қызықты және тартымды болуы өте маңызды.

12. Іс-шараларды, тақырыптан ауытқымай, күннің бірінші жартысында да, екінші жартысында да өткізуге болады. Балалардың жасына байланысты олардың ұзақтығы 20 минуттан 1 сағатқа дейін болады.

Ескерту. Іс-шаралар балалардың өмірлік тәжірибесін байытуы, мейірімділік пен еңбекқорлықтың жақсы үлгісін көрсетуі, жаңа білімге деген қызығушылықты оятуы, шығармашылық мүмкіндіктерін кеңейтуі, бейбітшілікті және достықты насихаттауы тиіс.

Үлгі ретінде, мектепке дейінгі ұйым педагогтерінің іс-шараларды ұйымдастыруының бірнеше мысалдарын, сондай-ақ қосымша ресурстарды қарауды ұсынамыз.

Ресурстарға сілтеме:

<https://youtu.be/WZNqh7sNcO4>

<https://youtu.be/WeNMZqtbHP0>

<https://youtu.be/iyuXu-UHYGs>

<https://youtu.be/ey6G-kti2k8>

<https://youtu.be/mlwTytv3mNE>

http://irrd.kz/sites/irrd.kz/uploads/docs/imp/IMP_kz_2022_23.docx

http://irrd.kz/sites/irrd.kz/uploads/docs/2022/12/rukovodstvo_kz_131222.pdf

https://adilet.zan.kz/kaz/docs/N100013910_/history

